

R. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Spoštovane in spoštovani.

Predlagani zakon se sprejema zgolj zaradi enega razloga in to je zato, ker ministrstvo za delo na žalost ni uspelo pripraviti sprememb zakona o zaposlovanju in delu tujcev, čeprav je razlogov za spremembe več. Med temi so tudi take, ki so pravzaprav zavezujoči. Področje urejanja tujcev je seveda zelo pomembno področje, tudi zaradi tega, ker na primer po svetu, to pač neki statistični podatki, ki vplivajo tudi na to stvar, razseljenih vedno več ljudi. Konec leta 2014 je bilo takih ljudi po svetu 51,2 milijona. Glavni krivec so seveda brezkončne vojni konflikti in večina teh izseljencev prihaja iz Sirije, Afganistana, ki so ključna žarišča dandanes, tretji so iz Somalije, pereča je bila pa tudi situacija v Ukrajini. Vemo, da položaj in pravice tujcev pri nas ureja zakon o tujcih, ki ga obravnavamo danes, in sicer v delu, ki se nanaša na enotno dovoljenje za prebivanje in delo. Z novelo zakona o tujcih aprila letos se je uvedlo enotno dovoljenje za prebivanje in delo, katerega glavni namen je poenostavitev postopkov in pridobitev potrebnih dovoljenj za tujce na enem mestu. Uporabljati pa bi se naj začel z novim letom. S tokratno novelo pa se datum zamika še za dodatnih devet mesecev. Razlog za takšno podaljšanje pa je, kot smo slišali že večkrat danes, da ministrstvo za delo ni opravilo svojega dela. Od aprila do danes jim namreč ni uspelo pripraviti potrebnih sprememb zakona o zaposlovanju in delu tujcev. Na tem mestu bi opozoril na poročilo z delovnega področja migracije mednarodne zaščite in vključevanje za leto 2013, in sicer na sedmo stran, kjer direktorat zapisuje, citiram: "V letu 2014 je bila večina dela na področju zakonitih migracij usmerjena zlasti v pripravo predloga sprememb in dopolnitev zakona o tujcih." Konec citata. Kaj za vraga so delali?

Kot smo lahko slišali na seji odbora naj bi bil glavni krivec za to menjava vlade. To smo slišali tudi že večkrat danes, ampak ni poanta samo v tem, da je ministrica še vedno ista. Stvar je v tem, da sta tudi oba sekretarja še vedno ista. Saj vemo, da ni ministrica tista, ki piše zakone, ampak je to staf na Ministrstvu in ti se niso zamenjali z menjavo vlade in mislim, da to ni dovoljšen argument za to, da se ta zakon ni pripravil oziroma popravil. Stanje kot ga imamo danes je tako po mnenju Združene levice nedopustno. Imamo namreč zakon, ki velja, a se še ne uporablja in ki določa postopek in pravice tujcev ob pridobivanju dovoljenja za prebivanje in delo, vendar pa teh pravic ne bodo mogli uveljavljati še vsaj 17 mesecev, in to le zaradi tega, ker nekdo ni naredil tistega kar bi moral. Da je potrebno tovrstne postopke poenostaviti in jih napraviti bolj učinkovite, opozarja tudi Varuhinja človekovih pravic v svojem poročilu za leto 2013, ker kot kritična mnenja prav dolgotrajne postopke odločanja o pridobitvi tovrstnih dovoljenj, da je tako dolgo obdobje zadržanju uporabe neke ureditve z vidika načela pravne države, sporno je opozorilo tudi naša ZPS, vendar njen predlog, da naj se vsaj rok za uveljavitev skrajša, ni bil upoštevan. Poleg tega pa je opozorila, da je tako dolg rok sporen celo z vidika ne izvrševanja pravnega reda Evropske unije, saj bo sile spremembe Zakona o tujcih iz aprila 2014 pravzaprav pripravljene na podlagi evropske direktive oziroma dveh evropskih direktiv. Skratka, ker menimo, da je nujno potrebno, da so tovrstni postopki, ki se nanašajo na urejanje statusa tujcev hitri, učinkoviti in enostavni, Predloga o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih, ki ga je pripravila Vlada, ne moremo podpreti, saj je njegov učinek ravno nasproten in si prizadevamo za to, da bi se te stvari reševale hitreje in s svojim zakonom. Hvala.